

На вниманието на г-н КАЛИН БАТАЛСКИ

Уважаеми колега БАТАЛСКИ,

Съюзът на съдиите в България отправя към Вас приложените към настоящето писмо въпроси.

Призоваваме Ви да отговорите на тях по възможност в писмен вид, преди изслушването на Общото събрание, насрочено за 10.06.2017 г., за да има възможност на това събрание да изложите концепцията си и отговаряте на задавани Ви от присъстващите въпроси. Ангажираме се, в случай, че отговорите писмено на нашите въпроси, отговорите Ви да бъдат публикувани на интернет страницата на ССБ и да бъдат разпространени сред членовете на организацията.

С пожелания за успех в предстоящия избор на членове на ВСС,

Атанас Атанасов,

Председател на УС . ССГ

Моля изпращайте писмени отговори на адрес office@judgesbg.org

1. Считате ли, че сегашното устройство и структура на Висшия съдебен съвет гарантират осъществяването на възложените на този орган от КРБ и ЗСВ функции?
2. Какво е становището Ви относно дейността на досегашния състав на ВСС в неговия мандат в следните области:
  - защита на независимостта на съдебната власт и на нейния авторитет;
  - осигуряване на прозрачно и предвидимо кадрово развитие на съдиите;
  - избор на председатели на съдилища и техни заместници;
  - дисциплинарна отговорност на съдиите;
  - превенция на корупцията в органите на съдебната власт;
  - обезпечаване на условията на работа на съдиите и на техните осигурителни и трудови права;
  - реформа на съдебната карта?
3. Каква е оценката Ви за начина на вземане на решения в дейността на сегадействащия ВСС, бихте ли променили и какво точно в този процес?
4. Какво е необходимо да се промени и ако бъдете избрани какви действия ще предприемете за това в следните области от дейността на следващия ВСС:
  - защита на независимостта на съдебната власт и на нейния авторитет;
  - осигуряване на прозрачно и предвидимо кадрово развитие на съдиите;
  - избор на председатели на съдилища и техни заместници;
  - дисциплинарна отговорност на съдиите;
  - превенция на корупцията в органите на съдебната власт;
  - обезпечаване на условията на работа на съдиите и на техните осигурителни и трудови права;
  - реформа на съдебната карта?
5. Какви конкретно качества считате, че следва да притежават бъдещите председател на ВКС, председател на ВАС и главният прокурор, така че профилът им да съответства на изискванията на закона за заемането на съответната длъжност?
6. Как бихте постъпили, ако стане невъзможно в следващия ВСС да осъществите концепцията, която сте защитили пред своите колеги – избиратели?

BCC - 6704

17.05.2017

И.П.И

Институт за пазарна икономика

бул. "Патриарх Евтимий" № 10, София 1142

тел./факс: (+359 2) 952 62 66, 952 35 03

ел. поща: mail@ime.bg

Изх. № 50/15.05.17 страница в интернет: www.ime.bg

ДО:

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВЪПРОСИ КЪМ КАНДИДАТИТЕ ЗА ЧЛЕНОВЕ НА ВСС ОТ КВОТАТА НА СЪДИИТЕ

по реда на чл. 29и, ал. 2 от ЗСВ във връзка с чл. 20, ал. 1 от Правилата за провеждане на избори на членове на ВСС от съдиите, прокурорите и следователите

ОТ:

Десислава Еникова Николова, и.д. изпълнителен директор на Фондация „Институт за пазарна икономика”, гр. София, регистрирана по ф. д. № 6315 от 1993 г. на Софийски градски съд, с БУЛСТАТ 831344929.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

С настоящето писмо представям и моля да приемете въпросите към всички 27-ма кандидати за изборни членове на ВСС от квотата на съдиите.

Въпроси:

1. Считате ли, че трябва да бъде възстановен дебатът за изменение на Конституцията на Република България в посока деполитизиране на Висшия съдебен съвет (ВСС) като гаранция за независимостта на съдебната власт, в това число:
  - намаляване на броя на членовете на ВСС, изльчвани от Народното събрание (НС),
  - увеличаване на броя на членовете на ВСС в съдийската колегия на съвета, избирани пряко от съдии?

Ако отговорът Ви е положителен, ангажирате ли се като бъдещ член на ВСС да инициирате дискусия между ВСС, представители на законодателната власт и експерти от НПО сектора и академичните среди?

2. Считате ли, че през мандата на следващия ВСС (2017-2022 г.) съветът трябва да представя ежемесечен отчет по изпълнение от страна на ВСС на препоръките към България, заложени в Механизма за сътрудничество и проверка на Европейската комисия по отношение на слабостите в съдебната реформа и борбата срещу корупцията и организираната престъпност?

Ако отговорът Ви е положителен, ангажирате ли се като бъдещ член на ВСС да инициирате дискусия между ВСС, представители на законодателната власт и експерти от НПО сектора и академичните среди?

3. Какви мерки предвиждате за увеличаване на прозрачността на работата на ВСС, включително и за управлението на ресурсите на съдебната власт?
4. Считате ли, че през мандата на следващия ВСС (2017-2022 г.) проектът на бюджет на съдебната власт трябва да бъде програмен (а не на исторически принцип, както досега) и да обвързва разходите с конкретни цели и програми на ВСС?
5. Ангажирате ли се с прилагане на практика на заложената стратегия за реформа на съдебната карта и в какви посоки виждате възможните оптимизации на системата?
6. Ангажирате ли се отчетът на бюджета на съдебната власт да бъде ежемесечен и подробен по примера на отчета за държавния бюджет?
7. Ангажирате ли се годишният отчет на бюджета на ВСС да е съпроводен, освен от подробни данни по разходните пера по примера на отчета за държавния бюджет, и от наративен доклад?

15.05.2017 г.
гр. София

С уважение:

Изх. №Ц-68/23.05.2017г.

ДО ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГРАД СОФИЯ

ВЪПРОСИ

**КЪМ 27 КАНДИДАТИ ЗА ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ОТ КВОТА НА СЪДИИТЕ**

На основание чл.29и, ал.2 от Закон за съдебната власт.

Уважаеми кандидати за членове на Висш съдебен съвет от квота на съдите,

Обръщаме се с въпроси относно заявено желание да бъдете избрани за членове на ВСС, с молба да отговорите писмено на всички питания. Отговорите Ви ще дадат възможност на Вашите колеги да се запознаят с мнението Ви по важни въпроси от съдебната реформа и ще увеличи тяхната информираност, преди да направят своя избор и предпочитания.

За представителите на обществеността и гражданите е важно да знаем какви личности ще бъдат избрани за членове на новия Висш съдебен съвет, който е натоварен с много очаквания.

1. Кои три важни стъпки е необходимо да бъдат направени в България, за да се повиши доверието на гражданите в правосъдието и усещането за справедливост, като се наложи истинско върховенство на закона?
2. Споделете Вашето разбиране за независима съдебна система и в какво се изразява това.
3. Моля, посочете три важни причини да се отстоява пълна съдебна независимост от държавата, при положение, че гражданите плащат на 100% всички разходи за правосъдие (565 млн. лв. е бюджетът за 2017г.)!
4. Как, според Вас, е необходимо да се (ре)организира структурата и броя на съдилища и прокуратури, за да отговаря на обществените очаквания за справедливо правосъдие? В момента в България има повече от 360 съдилища и прокуратури (от районно до върховно ниво), в които работят 4500 магистрати и 9000 служители.

Носител на Златен ключ 2007 за достъп до обществена информация

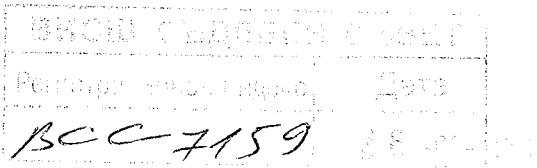
5. Бихте ли приели за свой личен ангажимент да отстоявате да бъдат включени за приоритети в бюджета на съдебната власт за 2018г.: 1) преразглеждане границите на съдебните райони - съдебна география; 2) оптимизиране броя на съдилищата и прокуратурите - съдебна карта; 3) въвеждане на електронно правосъдие; 4) намаляване на административните разходи и ограничаване на разхищенията.
6. Как бихте опровергали твърдението за българската съдебна система: „Повишено усещане за корупция, конфликти на интереси и проблеми с етичното поведение на магистратите. Независимо от всички стратегии и доклади по темата положението е драматично. Съдебната система се е превърнала в бастион на семайно правосъдие – усещане за мафия. Наблюдава се корупционната практика “непотизъм” на всички нива. Много семейства и роднини работят в един съдебен окръг.”
7. Защо, според Вас, Кодексът за етично поведение на българските магистрати, не регулира етиката и публичното поведение на съдии и прокурори; не е възпиращ фактор за разстеж на корупцията в съдебната система?
8. Необходимо ли е да се оцени ролята на следствените органи в съдебната система на България за последните 10 години? Защо?
9. Смятате ли са правилно следователите в България да имат самостоятелна квота във ВСС (само те да избират свой представител за член), след като следствието е част от прокуратурата (от 2007г.)? Защо?
10. Как бихте оценили дейността на административните съдилища в България, 10 години след създаването им (2007г.)?
11. Необходимо ли е, според Вас, административните съдии да имат самостоятелна квота във ВСС, по модела на следователите? Защо?
12. Смятате ли за правилно решение ВСС да има самостоятелна и „независима“ политика в международните отношения, без да има съгласуване и координация с Министъра на правосъдието? Защо?

23.05.2017г.
град Разград

ГЕОРГИ МИЛКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС

Сдружение „Центрър на НПО в Разград“ управлява Консултивативен център по проблемите на домашното насилие в Разград, като иновативна социална услуга в общността. Прилагат се Възстановителна програма за жертви и Специализирана програма за извършители на домашно насилие (от 2004г.), като важна част от процеса на превенция на домашното насилие <www.ngo-rz.org>. Центърът на НПО в Разград разработва и прилага пилотни програми в подкрепа на съдебната реформа. Осъществени са осем проекта за гражданско наблюдение на съда и подкрепа на съдебната система в България. Администрира Център за работа с доброволци, част от мрежата на Национален алианс за работа с доброволци. Центърът на НПО в Разград създаде Национална НПО мрежа за гражданско наблюдение на съда в България (2007г.), в която участват над 65 неправителствени организации <www.watch.ngo-rz.org>. Сдружение „Центрър на НПО в Разград“ е член на Съвета по прилагане на Актуализираната стратегия за реформа в съдебната система към Министерски съвет на Република България.

Носител на Златен ключ 2007 за достъп до обществена информация

Изх. № 00-05-OB/25.05.2017г.

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ,

На основание чл.29и, ал.2 от Закона за съдебната власт и чл. 20, ал.1 от Правилата за провеждане на избори за членове на Висшия съдебен съвет (ВСС) от съдиите, прокурорите и следователите, представяме следните въпроси **към всички 27 кандидати**, номинирани за членове на ВСС от квотата на съдиите – Атанаска Дишева, Боряна Димитрова, Вера Кънева, Владимир Вълков, Георги Георгиев, Емил Дечев, Ерна Якова-Павлова, Илияна Балтова, Калин Баталски, Красимир Шекерджиев, Красимира Милачкова, Красимира Костова, Любомир Нинов, Методи Лалов, Мирослав Йорданов, Мирослав Начев, Николай Гунчев, Олга Керелска, Пламен Дацов, Райна Мартинова, Роман Николов, Светлозар Рачев, Севдалин Мавров, Станислав Георгиев, Татяна Жилова, Цветинка Пашкунова, Янко Янев:

1. Смятате ли, че към настоящия момент България е изпълнила изискванията по 6-те показателя по Механизма за сътрудничество и проверка (Cooperation and Verification Mechanism) и наблюдението следва да отпадне?

2. С решение на ВСС по протокол № 53/13.12.2012 г. бе създаден Граждански съвет към Висшия съдебен съвет. Според Вас, необходимо ли е Гражданският съвет да продължи дейността си по този начин и занапред?

3. По какви въпроси изобщо ВСС следва да работи с неправителствения сектор – включително организации извън Гражданския съвет?

4. Намирате ли за последователна политиката на този Висш съдебен съвет при избора на административни ръководители в органите на съдебна власт? Считате ли, че тези назначения се основават само и единствено на законовите изисквания и качествата на кандидатите или има и други фактори?

5. Можете ли да дадете ясен пример за приложима и ефективна антикорупционна мярка в съдебната власт?

6. Какво е мнението Ви за това бюджетът на съдебната власт да се изготвя на принципа на програмното бюджетиране?

7. Тази година се навършват 25 години от Европейската конвенция за правата на човека в България. Съгласно чл. 130а ал. 2, т. 3 от Конституцията пленумът на ВСС "организира квалификацията на съдиите, прокурорите и следователите". Ако бъдете избран за член на ВСС, какво ще направите за повишаване знанията и квалификацията на магистратите и в частност на прокурорите и следователите относно познаване практиката на Европейския съд по правата на човека?

25.05.2017 г.

С уважение,

Биляна Гяурова-Вегертседер

Директор

Български институт за правни инициативи

Висшият съдебен съвет
Бюро за приемане на документи
БСС № 162 от 26.06.2017

До Висшия съдебен съвет
Съдийска колегия

по процедурата за избор на
членове на ВСС от съдиите

Въпроси

от сдружение за осъществяване на общественополезна дейност

Съюз на одиторите от Сметната палата,
с адрес: гр. София, ул. „Банско шосе“ № 13,
представлявано от председателя на сдружението

по процедурата за провеждане на избори на членове на ВСС от съдиите

към всички 27 кандидати

Господа/жи кандидати,

Във връзка с чл. 20, ал. 1 от Правилата за провеждане на избори на членове на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите, имаме следните въпроси към всички вас.

Въпросите имат за цел в сравнителен план да откроят различията във вижданията на всеки един кандидат за управлението на съдебната власт, и съответно да мотивират или не, избора на всеки непредубеден съдия. Освен това, въпросите целят да покажат на суверена настройката сред съдийското съсловие по важни и значими социални въпроси, с проблематиката им.

Въпросите са следните :

1. Какво стратегическо име в управлението на един съд и какво беше същото това управление от Висшия съдебен съвет досега, съобразно на § 1.4 от Закона за Сметната палата - ДР ?

2. Коя е "ахилесовата пета" в управлението на съдебната власт - липсата на структурни реформи по/със съдебната карта или качественото му кадрово обезпечаване ?

3. Допада ли ви идеята, първото управленско решение на пленума на новия ВСС да е: 3/4 от 444 щатни бройки за следователи да се трансформират в съдийски, примерно за/в най-натоварените съдилища в страната - СРС, СГС, Административен съд София-град и други ?

4. Подкрепяте ли лансираната идея от председателя на ВКС за реформи в юридическото образование, и в какво да се изразяват те ?

5. Настъпва ли момента за нов обществен договор и за нов Наказателен кодекс ? Одобрявате ли идеята за избора на първоинстанционните съдии и прокурори от електори с висше образование, хуманитарен профил - по съдебни райони ? Приложима ли е тази опция и за т.нар. трима големи в съдебната система, които да предлагат екипите си ? Съществува ли обществена потребност от въвеждането на образователен ценз къмто народните избраници, като примерно половината от тях да са с юридическо образование ?

6. Потребна ли е на законодателя експертизата на съдебната власт под формата на законодателна инициатива ? Чия да бъде последната - на ВСС; ВКС; ВАС; главен прокурор, или на всички изброени ?

7. Кой антикорупционен модел да реципира България ? Оригинално законодателно решение възможно ли е ? Допада ли ви идеята, Сметната палата, като една особена юрисдикция, осъществяваща *de jure* външния одит, да ръководи и антикорупционната политика в страната ?

8. Трябва ли управленската отговорност в глава втора (чл. 6-9 във вр. с § 1.2 и 8) от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор да е скрепена със санкция и кой държавен орган да я реализира ? Съществува ли корелация между съдия и ръководител по смисъла на § 8 от този закон ?

9. За кой отбор ще играете в бъдещия ВСС /на змиите или на пчелите/, или ще сте рапат ?

10. Управлението на съдебната власт - част от доброто управление на държавата ли е ? Дайте вашето обяснение за едноцифрения процент доверие към дейността на третата власт ?

11. Има ли нужда и съдебната власт от въвеждането на принципите на пълна изборност и мандатност по подобие на другите власти, т.е. без т.нар. несменяемост по чл. 129, ал. 3 от Конституцията ?

12. Ако се премахне или намали т.нар. парламентарна квота във ВСС, би ли се подобрило правосъдието ? А ако се замени същата с професионална такава, примерно избирана от едно общо събрание на всички юридически и свободни професии - едно добро управленско решение ли ще е ? "Балансът на силите" (*de jure* 50:50) в квотния принцип във ВСС - златното сечение ли е ?

13. Реформа, независимо в коя сфера на обществените отношения, чие дело следва да е - на външни или на вътрешни фактори спрямо системата ?

14. Членството на главния прокурор в професионална организация на съдии, пречка ли е по смисъла на чл. 13, ал. 2 от ЗЮЛНЦ за упражняване на правомощията на прокуратурата в борбата срещу тероризма ? Приемливо ли е такива организации да се ползват от чуждо или външно финансиране ?

26.05.2017 г.

С уважение :

гр. София

До Висшия съдебен съвет
Съдийска колегия

по процедурата за избор на
членове на ВСС от съдиите

Уточнение

*от сдружение за осъществяване на общественополезна дейност
Съюз на одиторите от Сметната палата,
с адрес: гр. София, ул. „Банско шосе“ № 13,
представлявано от председателя на сдружението*

по въпроси от сдружението, и по
процедурата за провеждане на избори на членове на ВСС от съдиите

към всички 27 кандидати

Господа/жи кандидати,

Във връзка с чл. 20, ал. 2 от Правилата за провеждане на избори на членове на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите, моля на отговорите на въпросите да се даде максимално широка гласност, и предвид чл. 1а, ал. 3 от ЗСВ.

Във въпрос 8 под § 8 се има предвид дефиницията на "Ръководители" по ЗФУКПС, дадена в параграф 1, точка 8, ДР на този закон.

26.05.2017 г.

С уважение :

гр. София

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
<i>ВСС-6290/</i>	<i>12-06</i> 2017

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

на Калин Баталски,
кандидат за изборен член на ВСС,
на въпроси, поставени от

„СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В
БЪЛГАРИЯ“ гр. София

1. Считате ли, че сегашното устройство и структура на Висшия съдебен съвет гарантират осъществяването на възложените на този орган от КРБ и ЗСВ функции?

Намирам, че по принцип сегашното устройство и структурата на ВСС дават гаранции за осъществяването на възложените му от Конституцията и Закона за съдебната власт. Но за укрепване на независимостта на съдебната власт и за подобряване на нейната дейност, считам, че би могло да се помисли в две направления, изразяващи се в двете идеи, които съм предложил в концепцията си, по отношение на състава на Висшия съдебен съвет и на начина на подмяната на този състав. Първата идея се състои в предложението за намаляване на броя на членовете на ВСС, избирани от Народното събрание, за сметка на тези, избирани от магистратската общност на квотен принцип. Посочил съм като пример в това отношение Висшия съдебен съвет на Италия, в който освен членовете по право, влизат и 20 съдии, избрани от съдебната власт и 10 членове, избрани от Парламента между университетски преподаватели и юристи с 15 годишен стаж. Именно висшият кадрови орган на Италия е посочен в Становище 1/2001 г. на КСЕС като един от примерите за добра организация, укрепваща независимостта на съдебната власт. Идеята е свързана с намаляването на политическото влияние чрез редуцирането на броя на избираните членове на ВСС от Народното събрание, но, същевременно, и със запазването на т. нар. „парламентарна квота“ с цел недопускане на изолация, „затваряне“ и „капсулиране“ на съдебната власт.

Втората идея се изразява в следното – с цел запазването на т. нар. „институционална памет“ между различните състави на Висшия съдебен съвет, да се обмисли въпросът за периодичното обновяване на неговия състав по модела на обновяването на Конституционния съд. Това би довело до приемственост, която да се „пренася“ не само от служителите в администрацията на ВСС, но и от самите членове на съвета. Такъв подход би довел до по-голяма „еволюционност“ в идеите на новите членове на състава, което ми се струва полезно за нашите условия, тъй като така би могло да се избегне изначалният стремеж за коренна промяна на всичко направено досега от предходните състави. Освен това, този модел би благоприятствал постепенното въвеждане в работата на Съвета на новите му членове и би предотвратил сега съществуващия „адаптационен“ период на членовете на Съвета, на които е нужно време докато се запознаят в детайли с дейността на ВСС „отвътре“.

2. Какво е становището Ви относно дейността на досегашния състав на ВСС в неговия мандат в следните области:

- защита на независимостта на съдебната власт и на нейния авторитет

По отношение на защитата на независимостта на съдебната власт сегашният състав на ВСС реализира възможностите в случаи, когато е налице намеса в независимостта на съдебната власт и отделни магистрати в частност, но тази защита не е постоянна и не във всеки случай, поради което и той е длъжник на магистратската гилдия. Следва обаче изрично и дебело да се подчертава, че защитата не може да е мигновена и за всеки отделен случай, тъй като преди да излезе с решение ВСС следва да проучи случая и да вземе информиран избор дали да се намеси и по какъв начин.

По отношение на авторитета на съдебната власт, намирам, че сегашният състав на Висшия съдебен съвет е длъжник на съдебната система. Има случаи, в които дебатите в съвета не се съсредоточават върху плоскостта на правото и на правните аргументи, а се прехвърлят към личната сфера на участниците в дебата, което води до снижаване на авторитета на съдебната власт. Това следва да бъде преустановено от новия състав на ВСС.

- осигуряване на прозрачно и предвидимо кадрово развитие на съдиите

Посочил съм проблемните области в досегашната уредба на атестирането и конкурсите в концепцията си, което е свързано и с дейността на Висшия съдебен съвет. Например, промяната на правилата в течение на процедурите съставляваща един от проблемите в дейността на сегашния състав на ВСС.

- избор на председатели на съдилища и техни заместници

Намирам, че начинът на провеждане на избор на административни ръководители е една от проблемните области в досегашната практика на Висшия съдебен съвет. В немалко случаи при изслушванията към кандидатите за административни ръководители не се задават достатъчно въпроси, които да помогнат както на членовете на ВСС, така и на гилдията, а също и на обществото да добият непосредствени впечатления относно качествата на кандидатите въз основа на отговорите им. Също така, често липсва достатъчна активност при обсъждането на качествата на кандидатите след приключването на изслушванията им, като по този начин вземането на едно или друго решение не се мотивира достатъчно, поради което и самите решения не винаги са достатъчно убедителни.

- дисциплинарна отговорност на съдиите

Принципите, които следва да се спазват при провеждане на дисциплинарните производства са законоустановеност на нарушенията и наказанията, еднократност на наказанието, безпристрастност, последователност и предвидимост при упражняване на функциите на дисциплинарно наказващия орган, равенство на страните в дисциплинарното производство, съразмерност, добросъвестност и справедливост при определяне на наказанието, защита от дискриминация при реализация на дисциплинарната отговорност. Въпреки прогласяването на тези принципи, до момента по отношение на дисциплинарната практика на ВСС не се забелязва единен и принципен подход. Както у магистратската общност, така и у обществото е създадено впечатлението, че дисциплинарната практика е несистемна и непоследователна.

- превенция на корупцията в органите на съдебната власт

Въвеждането на Централизираната система за случайно разпределение на делата е един от факторите за превенция на корупцията в органите на съдебната власт. Прецизирането на правилата за дисциплинарна дейност, което бе сторено с последните изменения на ЗСВ, също представлява значим фактор при превенцията на корупцията. Като такъв фактор би могло да се посочи и провеждането на семинари на тази тема.

- обезпечаване на условията на работа на съдиите и на техните осигурителни и трудови права

Следва да се признае съдействието на Висшия съдебен съвет по отношение на осигуряването на сграда на Софийския районен съд за неговите три гражданска отделения, както и съдействието му във връзка с осигуряването на сграда за съдиите от наказателното отделение на Софийския районен съд, предвидено за есента на 2017 г., с което дългогодишният сграден проблем на най-големия съд в страната се очертава да бъде трайно разрешен. Същевременно, има и други съдилища, чито сградни проблем не са разрешен, а условията, в които съдиите и съдебните служители от тези съдилища работят, са неблагоприятни /пример за това е съдебната палата в гр. Варна, сградата, в която се помещава АССГ и т.н./. Тясно свързан с въпроса за нормалните условия на работа е и въпросът за обезпечаването на трудовите права на съдиите, например правото на здравословни и безопасни условия на труд. Съветът е длъжен да осигури здравословни и безопасни условия на труд на всички съдии, както и на съдебните служители, което до сега не е направено навсякъде.

- реформа на съдебната карта

За реформа на съдебната карта се заговори по-активно още при предходния състав на Висшия съдебен съвет. Сегашният състав на Висшия съдебен съвет продължи дебата за промяната на съдебната карта, като предприе мерки по закриване на две съдилища – Военен съд – Варна и Военен съд – Плевен. Предприемат се мерки за промяна на съдебната карта по отношение на районните прокуратури, като се предлагат два подхода към решаването на този въпрос – чрез т.нар. унифицирана система и чрез т.нар. диференцирана система. Въпросът с промяната на съдебната карта е сложен и намирам за правилно, че съставът на настоящия Висш съдебен съвет не бърза с решаването му. Този въпрос изисква не само обмислянето му от всички аспекти, но и съдействие от страна на другите власти, като решаването му не бива да става прибързано и без да се предвидят всички последици от всяко конкретно решение.

3. Каква е оценката Ви за начина на вземане на решения в дейността на сега действащия ВСС, бихте ли променили и какво точно в този процес?

Начинът на вземане на решения от колективния кадрови орган на съдебната власт е уреден нормативно. Намирам, че като процедура начинът на вземане на решенията е добре уреден, но е необходимо дебатите преди вземането на конкретното решение да не нарушават добрия тон и да се съсредоточават върху правните аргументи.

4. Какво е необходимо да се промени и ако бъдете избрани какви действия ще предприемете за това в следните области от дейността на следващия ВСС:

- защита на независимостта на съдебната власт и на нейния авторитет

Предложил съм в своята концепция като мярка за укрепване на независимостта на съдебна власт възнагражденията за ранг да се изравнят с възнагражденията за съответната длъжност, за която се отнася рангът. Т.е. ако един районен съдия е получил ранг „Съдия в апелативен съд“, той ще получава възнаграждение почти колкото съдия, който заема длъжност съдия в апелативен съд. Реализирането на тази идея на практика в нашите условия би намалило вътрешното напрежение в системата, свързано с липсата на достатъчно свободни щатове в по-високите нива и би повишило усещането за справедливост на заплащането на труда.

За авторитета на съдебната власт трябва да се работи упорито, последователно и ежедневно. Конкретно при обсъжданията в съвета бих се ограничавал до излагането на правни аргументи по обсъжданите въпроси, без да засягам личността на останалите колеги и бих се стремил към установяване на нормална работна атмосфера в съвета.

- осигуряване на прозрачно и предвидимо кадрово развитие на съдиите

Досегашното провеждане на конкурсите за повишаване разкриваше много недостатъци, поради което у мнозина оставаше усещането, че системата за кариерно израстване не съдържа достатъчно гаранции за обективност на оценката при събеседването. Именно пропуските при регламентиране на процедурата при събеседването съставляваха основание за съмнение при поставянето на оценките на кандидатите за повишаване, което ставаше причина и за често обжалване на решенията на ВСС, с които спечелилите конкурсите биваха повишавани в длъжност. С последните изменения в ЗСВ се промени както философията на атестирането, така и организацията на конкурсите за повишаване и за преместване на съдия, прокурор и следовател и за избор на административни ръководители. В изпълнение на изискванията на закона, Пленумът на ВСС прие Наредба № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт (приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 05/09.02.2017 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 17/21.02.2017 г.). Резултатите от действието на новите правила следва да бъдат предмет на наблюдение, анализ и оценка от новия състав на Висшия съдебен съвет, като следва да се пристъпи към вземане на адекватни коригиращи решения в случай, че тези правила не доведат до повишаване на доверието на съдиите в начина на провеждане на конкурсите.

- избор на председатели на съдилища и техни заместници

Смятам, че самите правила за избор на административни ръководители са добри и осигуряват достатъчно възможности за запознаване с качествата на кандидатите и отговарят на изискванията за прозрачност, публичност и състезателност при провеждане на процедурата. Намирам, обаче, че новият състав на ВСС следва да работи в насока решенията при осъществяваните избори на административни ръководители да бъдат добре мотивирани и убедителни както за гилдията, така и за обществото. Необходимо е членовете на

съвета активно да участват в дискусиите по представянето на кандидатите, което би било доказателство за обосноваността на взетите решения.

- дисциплинарна отговорност на съдиите

През 2016 г. с изменението на ЗСВ са прецизирани до голяма степен правилата на дисциплинарното производство, предвидени са срокове за образуването му, както и за постановяване на решение от съответната колегия, отнета е възможността на членове на ВСС да инициират дисциплинарни производства, като тази възможност е предоставена на административните ръководители, на по-горестоящите административни ръководители, на Инспектората към ВСС и на министъра на правосъдието. По този начин се предотврати съществуващата преди това възможност за един орган да изпълнява едновременно функциите и на „обвинител“ и на „арбитър“ и се прокара идеята ВСС да осъществява единствено дейност на „арбитър“ в дисциплинарното производство. Новите правила са в синхрон с очакванията на магистратите за провеждането на дисциплинарните производства в съответствие с принципите на предвидимост, последователност и справедливост, но тези очаквания ще се установяват дали тези очаквания ще се оправдаят.

- превенция на корупцията в органите на съдебната власт

Принципите на предвидимост и последователност при провеждането на дисциплинарната дейност са сами по себе си механизми за превенция на корупцията в съдебната власт. Такива механизми са също случайното разпределение на делата, обучението по съдебна етика. Такъв ефект би имала и идеята за намаляване на разликата в нивата на заплащане на най-ниските и най-високите нива в съдебната система, като се осигури възможност на отлично работещите съдилища от най-ниските нива на системата с постепенното натрупване на професионален опит и стаж да получават възнаграждение, съизмеримо с това на най-високите нива в системата.

- обезпечаване на условията на работа на съдиите и на техните осигурителни и трудови права

Както съм посочил и в концепцията си, намирам за належаща необходимостта от провеждането на по-активни политики от страна на Висшия съдебен съвет за поддръжане и обновяване на съществуващия сграден фонд, както и планиране на строеж на нови сгради в районите, където е налице действителна нужда от това. Тези въпроси следва да се решават в съответствие с принципа на лоялното сътрудничество с останалите власти, като се изхожда от разбирането за приоритетния характер на дейността по правораздаване, резултатите от която засягат цялото общество и условията, при които се осъществява тази дейност са пряко свързани именно с тези резултати. По този начин ще бъдат осигурени и здравословни и безопасни условия на работа на съдиите и съдебните служители.

- реформа на съдебната карта

Решението на този въпрос е трудно и изисква комплексен подход и преценка на множество фактори. В Протокол №40 от 15.07.2015 г. ВСС е приел седем критерии, които следва да се преценяват при извършването на реформата на съдебната карта. Това са минималната численост и минималната натовареност на органа на съдебната власт, данните за разпределението на населението, географското разположение и достъпността до обществен

транспорт, индекса за социално и икономическо развитие на района, дигиталната достъпност и интернет и индивидуалния подход към специфичните райони. На първо място, следва да се изясни понятието „промяна на съдебна карта“ какво точно означава и дали в обема и съдържанието на това понятие се включва непременно закриването на съдилища. По-нататък, следва при решаването на този въпрос да се вземат предвид и историческите му аспекти /напр. извършваната реформа на съдебната карта в България от 1934 г. и резултатите от нея/, както и съвременните изследвания на социолозите относно евентуалното въздействие на такава промяна върху местните общности. Задължително е да се „свери часовника“ и с практиката на другите държави от ЕС по този въпрос. Във всички случаи една добра основа би могло да бъде използването на възможностите на изпълняващия се в момента проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“ по Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г. с бенефициент Висшия съдебен съвет. Намирам, че въпросът за съдебната карта е въпрос на политика на държавата, който изисква съвместни усилия от страна не само на Висшия съдебен съвет, но и на усилията на самата държава. Следва преценката да бъде извършвана внимателно, мъдро и разумно, след преценка на всички изброени по-горе фактори и с визия за бъдещето.

5. Какви конкретно качества считате, че следва да притежават бъдещите председател на ВКС, председател на ВАС и главният прокурор, така, че профилът им да съответства на изискванията на закона за заемане на съответната длъжност?

Смятам, че бъдещите председател на ВКС, председател на ВАС и главен прокурор следва да отговарят на всички изисквания на закона за заемане на посочените длъжности, по-конкретно на условията на чл.170, ал.4 и ал.5 от ЗСВ. Но основното качество, което следва да притежава всеки един от тях, това е почтеността.

6. Как бихте постъпили, ако стане невъзможно в следващия ВСС да осъществите концепцията, която сте защитили пред своите колеги – избиратели?

Мнението ми е, че концепциите на кандидатите за избор на членове на ВСС съдържат известна степен на условност, тъй като осъществяването на идеите, предложени на обсъждане във всяка концепция зависят не само от волята на автора на съответната концепция, но и от волята на останалите членове на колективен орган като Висшия съдебен съвет. В работата си бих се стремил да осъществя всички предложени от мен идеи, но това не означава, че не бих се съгласявал и с предложени от друг решения, ако намеря, че те в по-пълна степен биха защитили интересите на магистратите. Ако намеря, че идеите на колегите ми предлагат по-пълна защита на интересите на съсловието и в по-висока степен подобряват работата на отделни органи на съдебна власт или на съдебната система, бих работил и за осъществяването на тези идеи. По-важното от конкретно предложените идеи на конкретната концепция са нагласата за търсене и намиране на работещи, ефективни и ефикасни решения на съществуващите в системата проблеми, водещи до подобряването на дейността както на ВСС, така и на отделните органи на съдебната власт.

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
<i>ВСС-6709</i>	
12-06-2017	

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

на Калин Баталски
кандидат за изборен член на ВСС

на въпроси, поставени от

фондация „ИНСТИТУТ
ЗА ПАЗАРНА ИКОНОМИКА“
гр. София

1. Считате ли, че трябва да бъде възстановен дебатът за изменение на Конституцията на Република България в посока деполитизиране на Висшия съдебен съвет /ВСС/ като гаранция за независимостта на съдебната власт, в това число:

- намаляване на броя на членовете на ВСС, излъчени от Народното събрание /НС/
- увеличаване на броя на членовете в съдийската колегия на съвета, избирани пряко от съдии?

Ако отговорът Ви е положителен, ангажирате ли се като бъдещ член на ВСС да инициирате дискусия между ВСС, представители на законодателната власт и експерти от НПО сектора и академичните среди?

Смятам, че ВСС би трябвало да вземе участие в повдигната дискусия за изменение на Конституцията на Република България в посока намаляване на политическото влияние във Висшия съдебен съвет като гаранция за независимостта на съдебната власт. Следва обаче в тази дискусия да вземе участие и магистратската общност.

2. Считате ли, че през мандата на следващия ВСС /2017-2022 г./ съветът трябва да представя ежемесечен отчет по изпълнение от страна на ВСС на препоръките към България, заложени в Механизма за сътрудничество и проверка на Европейската комисия по отношение на слабостите в съдебната реформа и борбата срещу корупцията и организираната престъпност?

Ако отговорът Ви е положителен, ангажирате ли се като бъдещ член на ВСС да инициирате дискусия между ВСС, представители на законодателната власт и експерти от НПО сектора и академичните среди?

Смяtam, че следва да се изпълнят препоръките към България, заложени в Механизма за сътрудничество и проверка на ЕК по отношение на проблемните области в дейността на съдебната система, очертани в самия доклад. Но смяtam, че ежемесечен период за представяне на отчет в посочената област е прекалено кратък. По-подходящ период би бил тримесечен или шестмесечен.

3.Какви мерки предвиждате за увеличаване на прозрачността на работата на ВСС, включително и за управлението на ресурсите на съдебната власт?

Като конкретна мярка за увеличаване на прозрачността на работата на ВСС бих предложил да се изготвя план примерно за тримесечен период, в който да се описва какво ще се върши през този период от ВСС, който план да се публикува на интернет-страницата на съвета. Така ще бъдат информирани и колегите, и гражданите за предстоящите дейности на съвета.

4.Считате ли, че през мандата на следващия ВСС /2017-2022 г./ проектът на бюджет на съдебната власт трябва да бъде програмен /а не на исторически принцип, както досега/ и да обвързва разходите с конкретни цели и програми на ВСС?

В концепцията си съм посочил предимствата на програмното бюджетиране и мнението ми е, че следва постепенно бюджетът на съдебната власт да бъде изготвян именно на основата на програмното бюджетиране. За това обаче има известни пречки, като например липсата на конкретно определена норма на натовареност на всеки съдия, което затруднява въвеждането на програмното бюджетиране на настоящия етап. Т.е. въвеждането на програмното бюджетиране зависи и от други фактори, между които е и посоченият по-горе.

5.Ангажирате ли се с прилагане на практика на заложената стратегия за реформа на съдебната карта и в какви посоки виждате възможните оптимизации на системата?

Във всички случаи следва да се има предвид, че решението на този въпрос е трудно и изисква комплексен подход и преценка на множество фактори. В Протокол №40 от 15.07.2015 г. ВСС е приел седем критерии, които следва да се преценяват при извършването на реформата на съдебната карта. Това са минималната численост и минималната натовареност на органа на съдебната власт, данните за разпределението на населението, географското разположение и достъпността до обществен транспорт, индекса за социално и икономическо развитие на района, дигиталната достъпност и интернет и индивидуалния подход към специфичните райони. На първо място, следва да се изясни понятието „промяна на съдебна карта“ какво точно означава и дали в обема и съдържанието на това понятие се включва непременно закриването на съдилища. По-нататък, следва при решаването на този въпрос да се вземат предвид и историческите му аспекти /напр. извършваната реформа на съдебната карта в България от 1934 г. и резултатите от нея/, както и съвременните изследвания на социолозите относно евентуалното въздействие на такава промяна върху местните общности.

Задължително е да се „свери часовника“ и с практиката на другите държави от ЕС по този въпрос. Във всички случаи една добра основа би могло да бъде използването на възможностите на изпълняващия се в момента проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“ по Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г. с бенефициент Висшия съдебен съвет. Следва с решаването на този въпрос да се ангажира и самата държава – т.е. и нейната изпълнителна и законодателна власт, тъй като това е и държавен въпрос и изисква задълбочен анализ, визия за бъдещето и споделени усилия и отговорности от всички власти в държавата. Следва преди да се пристъпи към евентуално съкращаване на съдилища, да се оптимизира дейността на съществуващите съдилища. Конкретните мерки за оптимизация съм посочил в концепцията си.

6. Ангажирате ли се отчетът на бюджета на съдебната власт да бъде ежемесечен и подробен по примера на отчета за държавния бюджет?

Би могло да се мисли в такава насока, макар, че отчетността на изпълнението на бюджета е въпрос и на нормативна уредба.

7. Ангажирате ли се годишният отчет на бюджета на ВСС да е съпроводен, освен от подробни данни по разходните пера по примера на отчета на държавния бюджет, и от наративен доклад?

Би могло да се мисли в такава посока.

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
BCC - 7159 12 -06- 2017	

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

на Калин Баталски,
кандидат за изборен член на ВСС,

на въпроси, поставени от

„БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНИ
ИНИЦИАТИВИ“ гр. София

- Смятате ли, че към настоящия момент България е изпълнила изискванията по 6-те показателя по Механизма за сътрудничество и проверка (Cooperation and Verification Mechanism) и наблюдението следва да отпадне?**

Смятам, че към настоящия момент нашата страна все още не е изпълнила всички изисквания по 6-те показателя по МСП, но се надявам в съвсем скоро време тези показатели да бъдат изпълнени и наблюдението по този механизъм да отпадне.

- С решение на ВСС по протокол №53/13.12.2012 г. бе създаден Граждански съвет към Висшия съдебен съвет. Според Вас, необходимо ли е Гражданският съвет да продължи дейността си по този начин и занапред?**

Намирам, че създаденият Граждански съвет към ВСС име своето място като форум за изразяване на мнения и идеи, които биха могли да подобрят работата на Висшия съдебен съвет. Самото създаване на Гражданския съвет, както и неговата дейност бяха оценени позитивно в някои доклади относно напредъка на България по механизма за сътрудничество и оценка.

- По какви въпроси изобщо ВСС следва да работи с неправителствения сектор – включително организации извън Гражданския съвет?**

Намирам, че Висшият съдебен съвет следва да работи по-активно с неправителствения сектор по отношение например на комуникационната стратегия на съдебната власт, като по-активното участие на този сектор би могло да доведе до подобряване на имиджа на ВСС и на съдебната власт, за подобряването на комуникацията с

медиите и за повишаване на доверието на обществото към съдебната власт.

- 4. Намирате ли за последователна политиката на този Висш съдебен съвет при избора на административни ръководители в органите на съдебната власт? Считате ли, че тези назначения се основават само и единствено на законовите изисквания и качествата на кандидатите или има и други фактори?**

Смятам, че самите правила за избор на административни ръководители са добри и осигуряват достатъчно възможности за запознаване с качествата на кандидатите и отговарят на изискванията за прозрачност, публичност и състезателност при провеждане на процедурата. Намирам, обаче, че новият състав на ВСС следва да работи в насока решението при осъществяваните избори на административни ръководители да бъдат добре мотивирани и убедителни както за гилдията, така и за обществото. Необходимо е членовете на съвета активно да участват в дискусиите по представянето на кандидатите, което би било доказателство за обосноваността на взетите решения. Не бих могъл да кажа дали има други фактори при назначенията, освен качествата на кандидатите, тъй като не разполагам с информация за наличие на такива фактори.

- 5. Можете ли да дадете ясен пример за приложима и ефективна антикорупционна мярка в съдебната власт?**

Принципите на предвидимост и последователност при провеждането на дисциплинарната дейност са сами по себе си механизми за превенция на корупцията в съдебната власт. Такива механизми са също случайното разпределение на делата, обучението по съдебна етика. Такъв ефект би имала и идеята за намаляване на разликата в нивата на заплащане на най-ниските и най-високите нива в съдебната система, като се осигури възможност на отлично работещите съдии от най-ниските нива на системата с постепенното натрупване на професионален опит и стаж да получават възнаграждение, съизмеримо с това на най-високите нива в системата.

- 6. Какво е мнението Ви за това бюджетът на съдебната власт да се изготвя на принципа на програмното бюджетиране?**

Мнението ми е положително. Смятам, че въвеждането на програмния тип бюджет би могло да бъде от голяма полза за съдебната власт, тъй като чрез него постигането на целите се обвързва с ясни и проследими индикатори за постигане на конкретни резултати и в зависимост от това се постига по-справедливо и по-целесъобразно разпределение на ресурсите. За това обаче има известни пречки, като например липсата на конкретно определена норма на натовареност на всеки съдия, което затруднява въвеждането на програмното бюджетиране на настоящия етап. Т.е. въвеждането на програмното бюджетиране зависи и от други фактори, между които е и посоченият по-горе.

- 7. Тази година се навършват 25 години от Европейската конвенция за правата на човека в България. Съгласно чл.130а, ал.2, т.3 от Конституцията пленумът на ВСС „организира квалификацията на**

съдиите, прокурорите и следователите“. Ако бъдете избран за член на ВСС, какво ще направите за повишаване знанията и квалификацията на магистратите и в частност на прокурорите и следователите относно познаване практиката на Европейския съд по правата на човека?

Качествено правосъдие би могло да се осъществява само от висококвалифицирани магистрати. ВСС има основна роля по отношение на обучението на съдиите и повишаването на професионалната им квалификация. В тясно сътрудничество с НИП съветът следва да определя политиките по създаването на обучителни програми за съдии и съдебни служители. Задължително е и в това отношение съветът да използва обратната връзка със съдийската общност за да се очертават периодично нуждите от обучения /например чрез анкети и по други начини/ и да се идентифицират очакванията и нагласите на съсловието, на които да се отговаря своевременно. Ще се стремя към осигуряване на обучения за повишаване на знанията на магистратите относно практиката на ЕСПЧ, като се включват повече такива обучения в програмата на Националния институт на правосъдието и се осигури възможност за всеки съдия, прокурор и следовател да участва в тези обучения.

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
<i>ВСС-6996</i>	<i>12-06-2017</i>

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

на Калин Баталски,
кандидат за изборен член на ВСС,

на въпроси, поставени от

сдружение „ ЦЕНТЪР НА НПО
РАЗГРАД “ гр. Разград

1. Кои три важни стъпки е необходимо да бъдат направени в България, за да се повиши доверието на гражданите в правосъдието и усещането за справедливост, като се наложи истинско върховенство на закона?

Мерките, които смятам, че следва да бъдат предприети са посочени в концепцията ми. Три възможни стъпки са укрепването на връзката между членовете на ВСС и съдийското съсловие, промяната на медийната политика на ВСС и по-активното участие на ВСС в законодателния процес.

2. Споделете Вашето разбиране за независима съдебна система и в какво се изразява това.

Съгласно разпоредбата на чл.117, ал.2 от КРБ съдебната власт е независима, като при изпълнение на своите функции съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите се подчиняват само на закона. Според чл.16 от ЗСВ Висшият съдебен съвет осигурява и отстоява независимостта на съдебната власт. Посочените разпоредби натоварват висшият кадрови орган на съдебната власт със задължението да обезпечи независимостта както на съдебната система като цяло, така и независимостта на отделните съдии, съдебни заседатели, прокурори и следователи. Независимостта е вътрешно присъщ белег на съдебната власт. Тя е елемент от същността ѝ, който съставлява нейна основна характеристика и се изразява в много аспекти. Но същината ѝ се разбира основно в две направления: като институционална независимост на съда и като независимост на отделния съдия при вземане на решенията. Предвидени са множество гаранции за независимостта на магистратите, като например функционалният имунитет /чл.132, ал.1 от КРБ/, придобиването на несменяемост с навършване на определен стаж в

системата /чл.129, ал.3 от КРБ/, редът и условията за назначаване, кариерно развитие и освобождаване на магистратите от ВСС, предвиденият съдебен контрол върху актовете на кадровия орган на съдебната власт, бюджетната независимост, създаването на правила за дисциплинарните производства. Основната идея за независимостта се състои в предотвратяването на възможностите другите власти да оказват каквото и да е влияние върху съдебната власт, а механизмите за регулация и контролът върху тях да бъдат осъществявани вътре в самата съдебна система. Разбира се, принципът за разделението на властите не би могъл да се абсолютизира. Разбирането за разделението на властите като фундаментален принцип при функционирането на правовата държава е основано на идеята, че доброто държавно управление може да се постигне единствено посредством обособяване на компетенциите и чрез взаимен контрол между трите вида власти /на принципа „власт власт възпира“/. От тази постановка естествено следва изводът, че нормалното функциониране на трите вида власти може да става само по пътя на взаимодействието между тях. Именно поради тази причина Висшият съдебен съвет, като върховен орган на съдебната власт, следва да основава действията си на принципа на лоялно сътрудничество с останалите държавни органи и институции и да демонстрира готовност за открит и конструктивен диалог с тях. Но същевременно да е готов да реагира винаги, когато се прекрачи границата, отвъд която е недопустимо да се преминава.

3. Моля, посочете три важни причини да се отстоява пълна съдебна независимост от държавата, при положение, че гражданите плащат на 100% всички разходи за правосъдие /565 млн. лв. е бюджетът за 2017 г./!

В нашата страна, както и в останалите държави, начинът на финансиране на съдебната власт се извършва по сходен начин. А причината за независимостта на съдебната власт се корени в самата ѝ същност, защото там, където няма независимост на съдебната власт, не може да има истинско правосъдие. По-конкретно съм изложил разбирането си за независимостта в концепцията си, както и в отговора на въпрос №2.

4. Как, според Вас, е необходимо да се /ре/организира структурата и броя на съдилища и прокуратури, за да отговаря на обществените очаквания за справедливо правосъдие? В момента в България има повече от 360 съдилища и прокуратури /от районно до върховно ниво/ в които работят 4500 магистрати и 9000 служители.

Във връзка с наличието на голяма неравномерност в натоварването както между видовете съдилища – общи и специализирани, така и в отделните видове съдилища по нива в страната и по съдебни райони периодично се поставя въпросът за промяната на „съдебната карта“, за създаването на „нова географска съдебна карта“ и т. н. Във всички случаи следва да се има предвид, че решението на този въпрос е трудно и изиска комплексен подход и преценка на множество фактори. В Протокол №40 от 15.07.2015 г. ВСС е приел седем критерии, които следва да се преценяват при извършването на реформата на съдебната карта. Това са минималната численост и минималната натовареност на органа на съдебната власт, данните за разпределението на населението, географското разположение и

достъпността до обществен транспорт, индекса за социално и икономическо развитие на района, дигиталната достъпност и интернет и индивидуалния подход към специфичните райони. На първо място, следва да се изясни понятието „промяна на съдебна карта“ какво точно означава и дали в обема и съдържанието на това понятие се включва непременно закриването на съдилища. По-нататък, следва при решаването на този въпрос да се вземат предвид и историческите му аспекти /напр. извършваната реформа на съдебната карта в България от 1934 г. и резултатите от нея/, както и съвременните изследвания на социолозите относно евентуалното въздействие на такава промяна върху местните общности. Задължително е да се проучи практиката на другите държави от ЕС по този въпрос. Една добра основа би могло да бъде използването на възможностите на изпълняващия се в момента проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“ по Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г. с бенефициент Висшия съдебен съвет. Следва с решаването на този въпрос да се ангажира и самата държава – т.е. и нейната изпълнителна и законодателна власт, тъй като това е и държавен въпрос и изисква задълбочен анализ, визия за бъдещето и споделени усилия и отговорности от всички власти в държавата.

- 5. Бихте ли приели за свой личен ангажимент да отстоявате да бъдат включени за приоритети в бюджета на съдебната власт за 2018 г.: 1) преразглеждане границите на съдебните райони – съдебна география; 2) оптимизиране броя на съдилищата и прокуратурите – съдебна карта; 3) въвеждане на електронно правосъдие; 4) намаляване на административните разходи и ограничаване на разхищенията.**

По отношение на предложения 1 и 2 от настоящия въпрос намирам, че отговор е даден при отговора на предходния въпрос.

По отношение на предложение 3 от въпроса, намирам, че не следва да има отстъпление от идеята за електронно правосъдие, а, напротив, тя трябва да се отстоява и да се развива, за да бъде адекватна на нуждите на обществото. Сроковете за въвеждане на електронното правосъдие у нас са определени за 2019 г., така, че то съставлява приоритет и следва да бъдат полагани усилия за последователното постигането на тази цел.

По отношение на предложение 4 от въпроса в концепцията си съм посочил предимствата на програмното бюджетиране, чието въвеждане би могло да бъде от голяма полза за съдебната власт, тъй като чрез него постигането на целите се обвързва с ясни и проследими индикатори за постигане на конкретни резултати и в зависимост от това се постига по-справедливо и по-целесъобразно разпределение на ресурсите. На настоящия етап една от пречките за въвеждането на програмното бюджетиране в съдебната власт представлява например липсата на конкретно определена норма на натовареност на всеки съдия.

- 6. Как бихте опровергали твърдението за българската съдебна система: “Повишено усещане за корупция, конфликти на интереси и проблеми с етичното поведение на магистратите. Независимо от**

всички стратегии и доклади по темата положението е драматично. Съдебната система се е превърнала в бастион на семейно правосъдие – усещане за мафия. Наблюдава се корупционната практика „непотизъм“ на всички нива. Много семейства и родници работят в един съдебен окръг.“

Не намирам за нужно да опровергавам чужди усещания и твърдения, които, за да бъдат приети за достоверни, следва да бъдат доказани по реда на предвидените в процесуалните закони процедури. Намирам, че мнозинството от магистратите в българската съдебна система са почтени хора с висока професионална компетентност. Всеки конкретен случай на корупция, конфликт на интереси и проблеми с етичното поведение на магистратите следва да бъде доказан, в противен случай твърдението си остава голословно.

7. Защо, според Вас, Кодексът за етично поведение на българските магистрати, не регулира етиката и публичното поведение на съдии и прокурори; не е възпиращ фактор за растеж на корупцията в съдебната система?

Поведението, осъществявано в съответствие с етичните принципи, е въпрос на личен избор и на личен морал. Сам по себе си Кодексът за етично поведение не би могъл да обуслови спазването на правилата и принципите, регламентирани с него.

8. Необходимо ли е да се оцени ролята на следствените органи в съдебната система на България за последните 10 години? Защо?

Ролята на следствените органи е правно регламентирана, като в закона са посочени мястото на тези органи в структурата на съдебната власт, както и техните компетентности и функции. По-скоро е необходимо да се помисли как би могло да бъдат натоварени адекватно следствените органи, евентуално чрез законодателна промяна.

9. Смятате ли за правилно следователите в България да имат самостоятелна квота във ВСС /само те да избират свой представител за член/, след като следствието е част от прокуратурата? Защо?

Въпросът изисква оценка на действаща правна норма, която следва да бъде прилагана такава, каквато е. Намирам, че следва посочената правна норма да бъде прилагана в настоящия ѝ вид, като смяtam, че това не съставлява проблем за системата.

10.Как бихте оценили дейността на административните съдилища в България 10 години след създаването им /2007 г./?

Според Информационното табло на ЕК административното правосъдие в нашата страна е на едно от първите места /четвърто място/ в Европейския съюз по бързина на приключване на делата. Разбира се, за една по-задълбочена оценка на тяхната дейност е необходим и по-задълбочен анализ, който не би могъл да се направи единствено въз основа на отчетните статистически форми за работата на съдилищата. Във всички случаи обаче, впечатленията за работата на административните съдилища у нас са като за съдилища, които

осъществяват правосъдие в съответствие с принципите за бързина, прозрачност и високо качество.

11.Необходимо ли е, според Вас, административните съдии да имат самостоятелна квота във ВСС, по модела на следователите? Защо?

Не намирам, че административните съдии имат нужда от самостоятелна квота във ВСС, а и административните съдии са първо съдии, а след това административни такива.

12.Смятате ли за правилно решение ВСС да има самостоятелна и „независима“ политика в международните отношения, без да има съгласуване и координация с Министъра на правосъдието? Защо?

Възможността за водене на самостоятелната и „независима“ политика не означава непременно липса на координация на действията по провеждането на политиките в международните отношения с останалите власти. В тези отношения е по-важно да се отстоява националният интерес като усилията се насочват към диалог и конструктивно сътрудничество между различните власти и институции в държавата при осъществяване на дейностите им в международен аспект.

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
<i>ВСС-7162</i>	12-06-2017

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРИ

на Калин Баталски,
кандидат за изборен член на ВСС,

на въпроси, поставени от
сдружение за осъществяване на
обществено полезна дейност „СЪЮЗ
НА ОДИТОРИТЕ ОТ СМЕТНАТА
ПАЛАТА“ гр. София

1. Какво стратегическо има в управлението на един съд и какво беше същото това управление от Висшия съдебен съвет досега, съобразно на параграф 1.4 от Закона за Сметната палата - ДР?

Смисълът на въпроса не съответства на посочената в него разпоредба - &1, т.4 от Допълнителните разпоредби на Закона за сметната палата. В случай, че се има предвид дали дейностите по планиране, изпълнение и контрол на различните нива на управление в съдебната система се изпълняват изцяло в съответствие с принципите за ефективност, ефикасност и икономичност, отговорът ми е, че е възможно да се прилагат редица мерки за подобряване на различните аспекти от дейността на Висшия съдебен съвет, включително и дейностите по планиране, изпълнение и контрол.

2. Коя е „ахилесовата пета“ в управлението на съдебната власт – липсата на структурни реформи по/със съдебната карта или качественото му кадрово обезпечаване?

Оптимизацията на съдебната карта е едно възможно, но трудно решение, което изисква комплексен подход и преценка на множество фактори. Твърдението за липса на качествено кадрово обезпечаване на системата намирам за невярно.

3. Допада ли ви идеята, първото управленско решение на пленума на новия ВСС да е: $\frac{1}{4}$ от 444 щатни бройки за следователи да се трансформират в съдийски, примерно за/в най-натоварените съдилища в страната – СРС, СГС, АССГ и други?

Смятам, че всяко управленско решение, включително и такова за трансформиране и преместване на щатове в съдебната система, следва да бъде вземано след задълбочен анализ на статистическите данни, след внимателна преценка на всички релевантни фактори и след сериозен и аргументиран дебат.

4. Подкрепяте ли лансираната идея от председателя на ВКС за реформи в юридическото образование, и в какво да се изразяват те?

Всяка реформа в която и да е специалност на висшето образование трябва да е съобразена с необходимостта от получаване на образование с по-добро качество. Поначало например идеята за премахването на задочната форма на обучение изглежда като замислена да подобри качеството на образованието по специалността право, но, от друга страна, това ще затрудни достъпа на много работещи хора до възможност да получат правно образование. Възможна стратегия за подобряването на юридическото образование би могло да бъде включването в учебния процес на повече обучения с практическа насоченост.

5. Настъпва ли момента за нов обществен договор и за нов Наказателен кодекс? Одобрявате ли идеята за избора на първоинстанционите съдии и прокурори от електори с висше юридическо образование, хуманитарен профил – по съдебни райони? Приложима ли е тази опция и за т.нар. трима големи в съдебната система, които да предлагат екипите си? Съществува ли обществена потребност от въвеждането на образователен ценз къмто народните избраници, като примерно половината от тях да са с юридическо образование?

Поради липсата на законодателна инициатива, Висшият съдебен съвет би могъл да изразява становища при направени законодателни предложения, включително и във връзка с криминализирането и декриминализирането на определени деяния, както и с евентуална изцяло нова регулация на обществените отношения в областта на наказателното право.

Доколкото не е изяснена във втората част на въпроса подборно същността на предлаганата идея, не бих могъл да отговоря по-конкретно. Все пак намирам, че всяко нововъведение следва да бъде преценявано с оглед на евентуалните му предимства, които в случая не е ясно какви са и с какво превъзхождат действащия в момента модел на назначаване на съдии и прокурори.

По отношение на последната част от въпроса намирам, че поначало е добра идеята в народното събрание да има повече добри юристи, а конкретният механизъм как това би могло да стане факт е предмет на отделна дискусия.

6. Потребна ли е на законодателя експертиза на съдебната власт под формата на законодателна инициатива? Чия да бъде последната – на ВСС; ВКС; ВАС; главен прокурор, или на всички изброени?

Би могло да се мисли по този въпрос във връзка с необходимостта от по-активно участие на ВСС в законодателния процес, но следва да се има предвид и системата на разделение на властите в държавата. Във всички случаи е необходимо да се използват по-активно от страна на съдебната власт възможностите за сезиране на органите, разполагащи със законодателна инициатива.

7. Кой антикорупционен модел да реципира България? Оригинално законодателно решение възможно ли е? Допада ли ви идеята

Сметната палата като една особена юрисдикция, осъществяваща де юре външния одит, да ръководи и антикорупционната политика в страната?

Това е въпрос на законодателно решение. И в момента не са малко на брой нито законовите процедури, нито звената, които имат отговорността да се борят с корупцията.

- 8. Трябва ли управленската отговорност в глава втора (чл.6-9, във вр. с параграф 1.2 и 8) от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор да е скрепена със санкция и кой държавен орган да я реализира? Съществува ли корелация между съдия и ръководител по смисъла на параграф 8 от този закон?**

Намирам, че въпросите за търсене и носене на управленската отговорност са достатъчно ясно уредени.

- 9. За кой отбор ще играете в бъдещия ВСС /на змиите или на пчелите/, или ще сте рахат?**

Ще играя от отбора на закона и на аргументите.

- 10. Управлението на съдебната власт – част от доброто управление на държавата ли е? Дайте вашето обяснение за едноцифренния процент доверие към дейността на третата власт?**

По принцип съм скептичен към начина на измерване на степента на доверие по отношение на държавни институции като съд, прокуратура, следствие, в чито функции има елемент на принуда. Трудно е да се даде еднозначна оценка за управлението на съдебната власт като част от управлението на държавата, но във всички случаи то има и предимствата и недостатъците на управлението на самата държава в периоди на преход и повтарящи се икономически кризи.

- 11. Има ли нужда и съдебната власт от въвеждането на принципите на пълна изборност и мандатност по подобие на другите власти, т.е. без т.нар. несменяемост по чл.129, ал.3 от Конституцията?**

Несменяемостта е една от гаранциите за независимостта на съдебната власт, регламентирана в Конституцията. Сравнително дългият срок /пет години/ преди да може да се придобие статут на несменяемост гарантира, че при атестацията за несменяемост всеки съдия ще получи обективна оценка на професионалните и нравствените си качества. Ето защо, намирам, че е налице необходимост от съществуването на несменяемостта.

- 12. Ако се премахне или т.нар. парламентарна квота във ВСС, би ли се подобрило правосъдието? А ако се замени същата с професионална такава, примерно избирана от едно общо събрание на всички юридически и свободни професии – едно добро управленско решение ли ще е? Балансът на силите (де юре 50:50) в квотния принцип във ВСС – златното сечение ли е?**

Конституцията регламентира съотношението на отделните квоти, което в момента е на принципа на паритета между тях. Евентуално намаляване на парламентарната квота за сметка на професионалната такава вероятно би довело до укрепване на независимостта на съдебната власт. В същото време, цялостното отпадане на парламентарната квота не би било добро решение, тъй като съдебната власт в този случай би се затворила и изолирана. Все пак намирам, че не би следвало да се експериментира в тази насока с намесата на всички свободни професии в процеса по конституиране на квотата извън

профессионалната такава. Според мен следва да остане моделът при който има парламентарна квота, като би могло евентуално да се разшири инициативата по номиниране на кандидатите, която в момента се осъществява единствено от народните представители /например като се даде възможност на университетите да правят номинации за членове на ВСС от парламентарната квота/.

13. Реформа, независимо в коя сфера на обществените отношения, чие дело следва да е – на външни или на вътрешни фактори спрямо системата?

Мнението ми е, че реформата в която и да било система би следвало да бъде извършвана едновременно от външни и от вътрешни за самата система фактори. Необходими са добро познаване на фактите, задълбочен анализ на конкретната ситуация, визия за възможните решения и за въздействията на тези решения върху системата, както и балансиран и разумен подход при всяка промяна на системата.

14. Членството на главния прокурор в професионална организация на съдии, пречка ли е по смисъла на чл.13, ал.2 от ЗЮЛИЦ за упражняване на правомощията на прокуратурата в борбата срещу тероризма? Приемливо ли е такива организации да се ползват от чуждо или външно финансиране?

Намирам, че членството в която и да е професионална организация е въпрос преди всичко на личен избор.